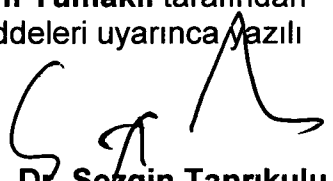

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin Tanrikulu
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı Kengerli Mahallesi'nde bir üretici tarafından ekilen 80 bin karpuz, piyasa koşulları ve alıcı bulunamaması nedeniyle satılamamış, büyükbaş hayvanlara yem olarak verilmek zorunda kalınmıştır. Üretici, yaklaşık 700 bin lira zarar etmiştir.

Yerel üreticiler, ithalat politikaları nedeniyle yerli üretimin desteklenmediğini, karpuzun tarlada çürürken ithal karpuzların market raflarında yüksek fiyatlarla satıldığını belirtmektedir. Bu durum, hem üreticiyi hem de tüketiciyi olumsuz etkilemekte, tarımsal üretimde sürdürülebilirliği tehdit etmektedir. Yanlış tarım ve ithalat politikalarının çiftçiyi bitirme noktasına getirdiği, ihracat olanaklarının sağlanamaması nedeniyle ürünlerin tarlada kaldığı, çiftçinin üretimden uzaklaşma riskiyle karşı karşıya olduğu ifade edilmektedir.

Türkiye'nin birçok bölgesinde benzer sorunlar yaşanırken, Diyarbakır'da tarımsal üretim özellikle desteklenmediğinde çiftçinin toprağı terk etmesi kaçınılmaz hale gelecektir. Bu da hem tarımsal üretimde ciddi kayıplara hem de tüketicilerin gıda ürünlerine daha pahalıya ulaşmasına yol açacaktır.

Bu bağlamda,

1. Diyarbakır'ın Sur ilçesi Kengerli Mahallesi'nde yaşanan 80 bin karpuzun satılamaması ve çiftçinin zarar etmesi konusunda Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
2. Son 5 yılda Diyarbakır'da üretilen karpuzun ekim alanları, üretim miktarları ve çiftçi gelirleri yıllara göre ne şekilde değişmiştir?
3. 2023–2024 sezonunda Türkiye genelinde karpuz üretiminden kaç üretici zarar etmiştir? Bu üreticilerin zararlarının karşılanması için herhangi bir destek programı uygulanmış mıdır?
4. Yerli üretici desteklenmezken ithal karpuzların marketlerde 100 TL'ye kadar satılması konusunda Bakanlığınız nasıl bir denetim yapmaktadır?

5. Türkiye'ye 2020–2024 yılları arasında hangi ülkelerden, hangi miktarlarda karpuz ithalatı yapılmıştır? Bu ithalatın toplam maliyeti nedir?
6. Aynı dönemde Türkiye'den hangi ülkelere karpuz ihracatı yapılmıştır? İhracatın önündeki engeller nelerdir?
7. Diyarbakır'daki üreticilerin ürettikleri ürünleri doğrudan tüketiciye ulaştırabilmeleri için hal, kooperatif veya doğrudan satış kanalları konusunda Bakanlığınızın planı var mıdır?
8. Tarımsal üretimde ithalat yerine ihracata dayalı bir modelin güçlendirilmesi amacıyla Bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadeli projeleri nelerdir?
9. Diyarbakır ve bölge illerinde tarımsal üretimin sürdürülebilirliği için çiftçilere yönelik girdi maliyetlerini (mazot, gübre, tohum, sulama) azaltıcı yeni destek paketleri planlanmakta mıdır?
10. Çiftçilerin üretimden uzaklaşmaması için, benzer şekilde zarar gören üreticilere yönelik zarar telafi mekanizması kurulması konusunda Bakanlığınızın çalışması var mıdır?